

Warszawa, dnia 10 grudnia 2015 r.

Poz. 2096

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU¹⁾**

z dnia 13 listopada 2015 r.

w sprawie uzyskiwania uprawnień przez instruktorów i wykładowców, opłat oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach, a także stawek wynagrodzenia członków komisji

Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2015 r. poz. 155, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczególne warunki oraz zakres egzaminu dla kandydatów na instruktorów i instruktorów oraz kandydatów na wykładowców i wykładowców;
- 2) sposób tworzenia i nadawania numeru ewidencyjnego instruktora i wykładowcy;
- 3) wzór:
  - a) wniosku o wpis do ewidencji:
    - instruktorów,
    - wykładowców,
  - b) legitymacji instruktora,
  - c) zaświadczenia o wpisie do ewidencji wykładowców,
  - d) pieczęci instruktora i wykładowcy,
  - e) zaświadczenia:
    - o ukończeniu kursu dla kandydatów na instruktorów lub wykładowców,
    - o ukończeniu kursu uzupełniającego dla instruktorów lub wykładowców,
    - potwierdzającego uczestnictwo w warsztatach doskonalenia zawodowego dla instruktorów lub wykładowców;
- 4) wysokość:
  - a) stawek wynagrodzenia członków komisji powoływanej przez wojewodę,
  - b) opłaty za przeprowadzenie egzaminu sprawdzającego kwalifikacje,
  - c) opłaty za wpis do ewidencji instruktorów oraz opłaty za wpis do ewidencji wykładowców.

¹⁾ Minister Infrastruktury i Rozwoju kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Rozwoju (Dz. U. poz. 1257).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 541, 1045, 1273, 1327 i 1893.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) egzaminie – rozumie się przez to egzamin sprawdzający kwalifikacje, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- 2) komisji – rozumie się przez to komisję egzaminacyjną powołaną przez wojewodę, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy, właściwą ze względu na miejsce zamieszkania osoby egzaminowanej;
- 3) osobie egzaminowanej – rozumie się przez to osoby przystępujące do egzaminu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- 4) pozwoleniu – rozumie się przez to pozwolenie na kierowanie tramwajem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 5) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.

Rozdział 2

Egzamin dla kandydatów na instruktorów i instruktorów oraz kandydatów na wykładowców i wykładowców

§ 3. Egzamin, z wyjątkiem egzaminu w zakresie pozwolenia, przeprowadza się dla grupy liczącej nie mniej niż 5 i nie więcej niż 40 osób egzaminowanych.

§ 4. 1. Egzamin przeprowadza się w zakresie prawa jazdy kategorii A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E i T oraz pozwolenia.

2. Egzamin w zakresie prawa jazdy kategorii:

- 1) A – obejmuje także uprawnienia do prowadzenia szkolenia w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2;
- 2) B – obejmuje także uprawnienia do prowadzenia szkolenia w zakresie prawa jazdy kategorii B1.

§ 5. 1. Egzamin przeprowadza się dla osób, które złożyły do starosty wnioski o wpis do ewidencji instruktorów lub ewidencji wykładowców i zostały zgłoszone na egzamin na podstawie wniosku starosty do przewodniczącego komisji o wyznaczenie terminu egzaminu przesłanego wraz z listą zawierającą następujące dane:

- 1) oznaczenie starosty;
- 2) imiona i nazwiska osób zakwalifikowanych na egzamin;
- 3) numery PESEL, a w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL – serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
- 4) numer uprawnień instruktora nauki jazdy lub wykładowcy oraz ich zakres, jeżeli osoba posiada uprawnienia;
- 5) datę uzyskania poszczególnych uprawnień;
- 6) zakres kategorii prawa jazdy oraz pozwolenia, dla których ma być przeprowadzony egzamin.

2. Wzór wniosku o wpis do ewidencji instruktorów lub wykładowców określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 6. Egzamin przeprowadza się w terminie i miejscu wyznaczonych przez przewodniczącego komisji po uprzednim poinformowaniu o tym osób egzaminowanych.

§ 7. 1. Egzamin składa się z:

- 1) części pierwszej obejmującej sprawdzenie znajomości następujących przedmiotów:
  - a) psychologii,
  - b) metodyki nauczania, w szczególności w zakresie znajomości programów szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami,
  - c) prawa o ruchu drogowym,
  - d) techniki kierowania pojazdem i obsługi pojazdu,
  - e) techniki i taktyki jazdy,

- f) bezpieczeństwa ruchu drogowego
  - w zakresie określonym w § 22 ust. 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców (Dz. U. poz. 1019);
- 2) części drugiej realizowanej w formie pokazu przeprowadzenia zajęć teoretycznych obejmującej przeprowadzenie jednych wybranych losowo zajęć teoretycznych dla osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, wynikających z programu szkolenia, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców, w zakresie odpowiedniej kategorii prawa jazdy lub pozwolenia, z uwzględnieniem:
  - a) przepisów ruchu drogowego,
  - b) zarysu budowy i zasad obsługi technicznej pojazdu,
  - c) techniki kierowania odpowiednim pojazdem,
  - d) zachowania na miejscu wypadku i pomocy przedlekarskiej,
  - e) bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 3) części trzeciej realizowanej w formie pokazu przeprowadzenia zajęć praktycznych obejmującej sprawdzenie umiejętności przeprowadzenia, odpowiednio na placu manewrowym lub w ruchu drogowym, zajęć praktycznych dla osób ubiegających się o uprawnienie do kierowania pojazdami w zakresie dwóch losowo wybranych zadań egzaminacyjnych:
  - a) określonych w tabeli nr 1 w załączniku nr 2 do rozporządzenia – dla poszczególnych kategorii prawa jazdy objętych egzaminem,
  - b) określonych w tabeli nr 3 w załączniku nr 2 do rozporządzenia – dla egzaminu przeprowadzanego w zakresie pozwolenia.

2. Warunkiem przystąpienia przez osobę egzaminowaną do kolejnej części egzaminu jest uzyskanie pozytywnego wyniku ze wszystkich poprzednich części egzaminu.

§ 8. 1. Część pierwsza egzaminu jest przeprowadzana w formie testu:

- 1) komputerowego – za pomocą urządzenia egzaminacyjnego – polegającego na wskazaniu wszystkich prawidłowych odpowiedzi w pytaniach ujętych w katalogu pytań, wyświetlanych systemem losowym albo
- 2) pisemnego – polegającego na wybraniu wszystkich prawidłowych odpowiedzi i wpisaniu ich oznaczeń literowych do odpowiednich rubryk imiennego arkusza egzaminacyjnego.

2. Część pierwsza egzaminu jest przeprowadzana w sali spełniającej warunki określone w § 4 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach (Dz. U. poz. 995, z 2013 r. poz. 319 oraz z 2014 r. poz. 594).

3. W przypadku przeprowadzania części pierwszej egzaminu w formie testu pisemnego sala, w której przeprowadza się test, nie musi być wyposażona w komputerowe urządzenie egzaminacyjne dla każdej osoby egzaminowanej.

§ 9. 1. Część pierwsza egzaminu obejmuje:

- 1) 20 pytań – w zakresie odpowiednio prawa jazdy kategorii A lub B, w tym:
  - a) 7 pytań o wartości 3 punktów,
  - b) 6 pytań o wartości 2 punktów,
  - c) 7 pytań o wartości 1 punktu;
- 2) 14 pytań – w zakresie prawa jazdy kategorii A, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T lub pozwolenia, w tym:
  - a) 5 pytań o wartości 3 punktów,
  - b) 4 pytań o wartości 2 punktów,
  - c) 5 pytań o wartości 1 punktu.

2. Test w zakresie prawa jazdy kategorii A w wymiarze, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dotyczy osób dotychczas nieposiadających uprawnień instruktora lub wykładowcy.

§ 10. Każde pytanie ma trzy odpowiedzi, z których co najmniej jedna jest prawidłowa.

§ 11. Osoba egzaminowana nie uzyskuje punktów w przypadku, gdy:

- 1) nie udzieliła odpowiedzi na pytanie;
- 2) odpowiedź udzielona na pytanie jest nieprawidłowa lub niepełna.

§ 12. Czas trwania części pierwszej egzaminu wynosi:

- 1) 30 minut – dla prawa jazdy kategorii B oraz prawa jazdy kategorii A w przypadku, o którym mowa w § 9 ust. 2;
- 2) 20 minut – dla prawa jazdy kategorii A, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T lub pozwolenia.

§ 13. Wynik części pierwszej egzaminu uznaje się za pozytywny, jeżeli osoba egzaminowana uzyskała co najmniej:

- 1) 34 z 40 punktów – w zakresie prawa jazdy kategorii B oraz prawa jazdy kategorii A w przypadku, o którym mowa w § 9 ust. 2;
- 2) 23 z 28 punktów – w zakresie prawa jazdy kategorii A, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T lub pozwolenia.

§ 14. 1. Część druga egzaminu jest przeprowadzana w sali spełniającej warunki określone w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. a–e i g oraz § 4 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców.

2. Pokaz przeprowadzenia zajęć teoretycznych nie powinien być krótszy niż 15 minut.

3. Podczas pokazu przeprowadzenia zajęć teoretycznych wykorzystuje się pomoce dydaktyczne, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. g oraz § 4 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców.

4. Ocenie podlega umiejętność prawidłowego przeprowadzenia zajęć teoretycznych wynikających z programu szkolenia, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców.

§ 15. Osoba egzaminowana uzyskuje pozytywny wynik części drugiej egzaminu, jeżeli przeprowadziła pokaz zajęć teoretycznych w sposób wynikający z programu szkolenia, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców.

§ 16. 1. Część trzecia egzaminu odbywa się przy użyciu pojazdu, o którym mowa w art. 24 ustawy, odpowiedniego do rodzaju uprawnienia, o jakie ubiega się kandydat na instruktora.

2. Ocenie podlega umiejętność prawidłowego przeprowadzenia na placu manewrowym i w ruchu drogowym zajęć praktycznych dla osób ubiegających się o uprawnienie do kierowania pojazdami w zakresie czterech losowo wybranych zadań egzaminacyjnych:

- 1) określonych w tabeli nr 1 w załączniku nr 2 do rozporządzenia – dla poszczególnych kategorii prawa jazdy objętych egzaminem – wykonywanych:
  - a) na placu manewrowym – dwa zadania oraz
  - b) w ruchu drogowym – dwa zadania,
- 2) określonych w tabeli nr 3 w załączniku nr 2 do rozporządzenia – dla egzaminu przeprowadzanego w zakresie pozwolenia – wykonanych:
  - a) na placu manewrowym – dwa zadania oraz

- b) w ruchu drogowym – dwa zadania

– z uwzględnieniem treści, o których mowa odpowiednio w tabelach nr 2 i 4 w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

3. Zadania egzaminacyjne przeprowadza się według kolejności określonej odpowiednio w tabelach nr 1 i 3 w załączniku nr 2 do rozporządzenia, z tym że w zakresie prawa jazdy kategorii A przeprowadza się je w kolejności: poz. 1, 8, 7, 9 i 10.

4. Kandydat na instruktora uzyskuje:

- 1) pozytywny wynik części trzeciej egzaminu, jeżeli:
  - a) zaprezentuje w sposób prawidłowy przeprowadzenie obydwu zadań egzaminacyjnych,
  - b) nie naruszy podczas trzeciej części egzaminu przepisów ruchu drogowego;
- 2) negatywny wynik trzeciej części egzaminu, jeżeli:
  - a) zaprezentuje w nieprawidłowy sposób przeprowadzenie zadania egzaminacyjnego;
  - b) naruszy podczas trzeciej części egzaminu przepisy ruchu drogowego.

§ 17. Pozytywny wynik egzaminu otrzymuje kandydat na instruktora, który uzyskał pozytywny wynik z trzech części egzaminu.

§ 18. 1. W stosunku do kandydata na wykładowcę przeprowadza się wyłącznie części pierwszą i drugą egzaminu.

2. Pozytywny wynik egzaminu otrzymuje kandydat na wykładowcę, który uzyskał pozytywny wynik z obydwu części egzaminu.

§ 19. 1. W stosunku do kandydata na instruktora posiadającego uprawnienia wykładowcy w zakresie objętym egzaminem przeprowadza się wyłącznie część trzecią egzaminu.

2. Pozytywny wynik egzaminu otrzymuje kandydat na instruktora, który uzyskał pozytywny wynik z trzeciej części egzaminu.

§ 20. 1. Wyniki egzaminu komisja umieszcza w protokole egzaminu, który zawiera:

- 1) numer protokołu;
- 2) imiona i nazwiska osób egzaminowanych;
- 3) numery PESEL, a w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL – serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
- 4) datę przeprowadzenia egzaminu;
- 5) zakres kategorii prawa jazdy lub pozwolenia, dla których przeprowadzono egzamin;
- 6) wyniki egzaminu;
- 7) oznaczenie organu, który przeprowadził egzamin, oraz podpis i pieczęć przewodniczącego komisji.

2. Do protokołu z egzaminu dołącza się uzasadnienie negatywnych ocen uzyskanych z egzaminu.

Rozdział 3

Numer ewidencyjny, legitymacja, zaświadczenia oraz pieczęć instruktora i wykładowcy

§ 21. Starosta, wpisując osobę do ewidencji instruktorów, nadaje jej numer ewidencyjny składający się z sześciu lub siedmiu znaków, przy czym:

- 1) pierwsze dwa lub trzy znaki są wyróżnikiem województwa i powiatu ustalonym w przepisach w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów;
- 2) pozostałe cztery znaki są numerem porządkowym w ewidencji.

§ 22. Starosta, wpisując osobę do ewidencji wykładowców, nadaje jej numer ewidencyjny składający się z siedmiu lub ośmiu znaków, przy czym:

- 1) pierwsze dwa lub trzy znaki są wyróżnikiem województwa i powiatu ustalonym w przepisach w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów;
- 2) następne cztery znaki są numerem porządkowym w ewidencji;
- 3) jako ostatni znak numeru stosuje się literę „W”.

§ 23. Wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu dla kandydatów na instruktorów lub wykładowców lub zaświadczenia o ukończeniu kursu uzupełniającego dla instruktorów lub wykładowców określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 24. Wzór legitymacji instruktora określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 25. Wzór zaświadczenia o wpisie do ewidencji wykładowców określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 26. Wzór pieczęci:

- 1) instruktora – określa pkt 1 załącznika nr 6 do rozporządzenia;
- 2) wykładowcy – określa pkt 2 załącznika nr 6 do rozporządzenia.

§ 27. Wzór zaświadczenia potwierdzającego uczestnictwo w warsztatach doskonalenia zawodowego określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

Rozdział 4

Oplaty i wynagrodzenie członków komisji

§ 28. Wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu określa tabela nr 1 w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

§ 29. Wysokość stawek wynagrodzenia członków komisji określa tabela nr 2 w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

§ 30. Wysokość opłaty za wpis do ewidencji:

- 1) instruktorów – wynosi 50 zł;
- 2) wykładowców – wynosi 50 zł.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i przepis końcowy

§ 31. 1. Wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zaświadczenia:

- 1) o ukończeniu kursu dla kandydatów na instruktorów lub wykładowców,
- 2) o ukończeniu kursu uzupełniającego dla instruktorów lub wykładowców,
- 3) o wpisie do ewidencji wykładowców,
- 4) potwierdzające uczestnictwo w warsztatach doskonalenia zawodowego dla instruktorów albo wykładowców – zachowują ważność.

2. Legitymacje instruktora wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

§ 32. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Infrastruktury i Rozwoju: *M. Wasiak*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 16 stycznia 2013 r. w sprawie uzyskiwania uprawnień przez instruktorów i wykładowców, opłat oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach, a także stawek wynagrodzenia członków komisji (Dz. U. poz. 93), które, zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o kierujących pojazdami (Dz. U. poz. 970), traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załącznik nr 2

ZADANIA EGZAMINACYJNE STOSOWANE PODCZAS CZĘŚCI TRZECIEJ EGZAMINU DLA KANDYDATÓW
NA INSTRUKTORÓW ORAZ TREŚCI, KTÓRE PODLEGAJĄ OCENIE

Tabela nr 1

Poz.	Zadania egzaminacyjne stosowane podczas części trzeciej egzaminu dla egzaminu przeprowadzanego w zakresie poszczególnych kategorii prawa jazdy	Kategorie prawa jazdy
1	Przygotowanie do jazdy, sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów pojazdu zapewniających bezpieczeństwo jazdy	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
2	Ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i tyłu	B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
3	Parkowanie prostopadłe (wjazd przodem, wyjazd tyłem)	B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
4	Parkowanie prostopadłe (wjazd tyłem, wyjazd przodem)	B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
5	Parkowanie skośne (wjazd przodem, wyjazd tyłem)	B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
6	Parkowanie równoległe (wjazd tyłem, wyjazd przodem)	C1, C, D1, D

7	Ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
8	Slalom wolny (jazda po łukach w kształcie cyfry osiem i pomiędzy pięcioma bramkami)	A
9	Slalom szybki (jazda pomiędzy pięcioma pachołkami ustawionymi na wyznaczonym pasie ruchu)	A
10	Objechanie przeszkody ustawionej na wyznaczonym pasie ruchu	A
11	Wjazd na drogę z obiektu przydrożnego	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
12	Jazda drogami dwukierunkowymi jednojezdniowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu, posiadającymi odcinki proste i łuki, wzniesienia i spadki, obniżone i podwyższone dopuszczalne prędkości	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
13	Jazda drogami dwukierunkowymi dwujezdniowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu, posiadającymi odcinki proste i łuki, wzniesienia i spadki, obniżone i podwyższone dopuszczalne prędkości	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
14	Jazda drogami jednokierunkowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T

15	Przejazd przez skrzyżowania równorzędne (trzy- i czterowlotowe)	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
16	Przejazd przez skrzyżowania oznakowane znakami ustalającymi pierwszeństwo przejazdu (znak A7, B20, D1 oraz w połączeniu z tabliczkami T6a i c, określone w przepisach w sprawie znaków i sygnałów drogowych)	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
17	Przejazd przez skrzyżowania z sygnalizacją świetlną	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
18	Przejazd przez skrzyżowania, na których ruch odbywa się wokół wyspy	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
19	Przejazd przez skrzyżowania dwupoziomowe (wjazd i zjazd)*)	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
20	Przejazd przez przejścia dla pieszych	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T

21	<p>Wykonanie jednego z następujących manewrów parkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prostopadłe – wjazd przodem, wyjazd tyłem; po zaparkowaniu musi być możliwość opuszczenia pojazdu przez kierowcę i pasażera z obydwu stron pojazdu, a pojazd musi być zaparkowany w sposób zgodny z przepisami ruchu drogowego (należy sprawdzić możliwość opuszczenia pojazdu); parkowanie odbywa się z zachowaniem przepisów ruchu drogowego, – skośne – wjazd przodem, wyjazd tyłem; po zaparkowaniu musi być możliwość opuszczenia pojazdu przez kierowcę i pasażera z obydwu stron pojazdu, a pojazd musi być zaparkowany w sposób zgodny z przepisami ruchu drogowego (należy sprawdzić możliwość opuszczenia pojazdu); parkowanie odbywa się z zachowaniem przepisów ruchu drogowego, – równoległe – pomiędzy dwoma pojazdami (manewr jest wykonywany, jeżeli jest możliwe wyznaczenie miejsca do parkowania – wjazd tyłem, wyjazd przodem; długość miejsca do parkowania pomiędzy pojazdami powinna stanowić około dwukrotność długości pojazdu egzaminacyjnego; w trakcie wykonywania manewru jest możliwa jedna korekta toru jazdy; po zaparkowaniu pojazd nie może stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego; w przypadku gdy pojazd parkuje równoległe do krawężnika, w trakcie wykonywania manewru nie może najechać na krawężnik	B
22	<p>Wykonanie manewru zawracania na drodze jednojezdniowej dwukierunkowej – dopuszcza się wykonanie tego manewru przy wykorzystaniu infrastruktury drogowej, w szczególności bram, wjazdów, podjazdów, zatok; zawracanie musi odbyć się przy użyciu biegu wstecznego, przy czym miejsce do zawracania wyznacza egzaminator</p>	B

23	Przejazd przez torowisko tramwajowe** ⁾ i kolejowe* ⁾	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
24	Przejazd przez tunel* ⁾	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
25	Przejazd obok przystanku tramwajowego** ⁾ i autobusowego	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
26	Wykonanie manewru wyprzedzania	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
27	Wykonanie manewru omijania	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
28	Wykonanie manewru wymijania	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T

29	Wykonanie manewru zmiany pasa ruchu	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
30	Wykonanie manewru zmiany kierunku jazdy w lewo i prawo	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
31	Wykonanie manewru zawracania na skrzyżowaniu	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
32	Hamowanie od prędkości co najmniej 50 km/h do zatrzymania we wskazanym miejscu; dopuszcza się wykonanie tego manewru na placu manewrowym	A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E, T
33	Hamowanie wykonywane w sytuacjach awaryjnych; w przypadku prawa jazdy kategorii A hamowanie awaryjne musi być wykonane przy prędkości minimum 50 km/h przy użyciu przedniego i tylnego hamulca motocykla; dopuszcza się wykonanie tego manewru na placu manewrowym	A, B
<p>*) Dotyczy miast mających przejazd kolejowy, skrzyżowanie dwupoziomowe lub tunel położone w odległości nie większej niż 2,5 km od placu manewrowego.</p> <p>***) Dotyczy miast z komunikacją tramwajową.</p>		

Tabela nr 2

Poz.	Pozycja zadania z tabeli nr 1	Treści, które podlegają ocenie w trakcie wykonywania zadania egzaminacyjnego dla egzaminu przeprowadzanego w zakresie poszczególnych kategorii prawa jazdy
1	1	<p>1) sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów pojazdów zapewniających bezpieczeństwo ruchu drogowego – osoba egzaminowana musi zaprezentować, że potrafi sprawdzić:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poziom oleju w silniku, b) poziom płynu chłodzącego, c) poziom płynu hamulcowego, d) poziom płynu w spryskiwaczach, e) działanie sygnału dźwiękowego, f) działanie świateł pozycyjnych/postojowych, g) działanie świateł mijania, h) działanie świateł drogowych, i) działanie świateł hamowania „STOP”, j) działanie świateł cofania, k) działanie świateł kierunkowskazów, l) działanie świateł awaryjnych, m) działanie świateł przeciwmgłowych tylnych <p>– jeżeli dotyczy.</p> <p>Sposób wykonania części zadania, o której mowa w pkt 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoba egzaminowana powinna co najmniej przekazać gdzie i przy użyciu jakich przyrządów lub wskaźników sprawdza się poziom odpowiednich płynów w pojeździe, – w przypadku nauki dokonywania sprawdzenia świateł, o których mowa w lit. i lub j, osoba egzaminowana musi przekazać wiedzę, że można poprosić egzaminatora o potwierdzenie działania światła zewnętrznego; <p>2) właściwe ustawienie fotela, lusterek, zagłówek i zapięcie pasów bezpieczeństwa (jeżeli pojazd jest w nie wyposażony), upewnienie się czy drzwi pojazdu są zamknięte.</p>

		<p>Osoba egzaminowana musi w trakcie zajęć przekazać, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w lewym lusterku kierowca powinien widzieć lewy bok pojazdu i lewy obszar przestrzeni za pojazdem, – w prawym lusterku kierowca powinien widzieć prawy bok pojazdu i prawy obszar przestrzeni za pojazdem, – w wewnętrznym lusterku kierowca powinien widzieć przez tylną szybę obszar przestrzeni za pojazdem, – zagłówki powinny być ustawione blisko za głową na wysokości głowy; <p>3) dodatkowo dla prawa jazdy kategorii A osoba egzaminowana musi w trakcie zajęć przekazać wiedzę o:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykorzystaniu odpowiedniego stroju ochronnego takiego jak: rękawice, obuwie, ubranie i kask ochronny, b) sprawdzeniu stanu łańcucha (w przypadku gdy pojazd jest w niego wyposażony), c) zdjęciu z podpórki i przemieszczeniu pojazdu na odległość 5 m bez pomocy silnika, d) podparciu pojazdu na podpórce; <p>4) dodatkowo dla prawa jazdy kategorii D1, D osoba egzaminowana musi w trakcie zajęć przekazać wiedzę o sprawdzeniu nadwozia, drzwi, wyjść awaryjnych oraz wymaganego wyposażenia.</p>
2	2	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu; <p>2) płynne ruszenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) opuszczenie dźwigni hamulca awaryjnego – w przypadku gdy jest uruchomiony, b) łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; <p>3) dla prawa jazdy kategorii B, C1 i C – płynna jazda pasem ruchu do przodu i tyłu (w przypadku prawa jazdy kategorii B w trakcie jazdy do tyłu obserwacja toru jazdy pojazdu zgodnie z techniką kierowania przez tylną szybę pojazdu albo lusterka);</p>

		<p>4) dla prawa jazdy kategorii B+E, C1+E, C+E, D1, D1+E, D, D+E i T:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) płynna jazda do przodu pasem ruchu, b) cofanie po prostej i łuku, z możliwością zatrzymywania się i ponawiania jazdy do przodu, w czasie nie dłuższym niż 5 minut; <p>5) nienajeżdżanie kołem na linii wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk (w przypadku prawa jazdy kategorii B nie dotyczy linii wewnętrznych ograniczających i wyznaczających pole zatrzymania pojazdu);</p> <p>6) nienajeżdżanie oraz niepotrącanie pacholek lub tyczek;</p> <p>7) zatrzymanie pojazdu przed końcem i początkiem pasa ruchu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) w przypadku prawa jazdy kategorii B w wyznaczonym polu zatrzymania pojazdu, b) w przypadku pozostałych kategorii w odległości nie większej niż 1 m od linii ograniczającej pas, przy czym w przypadku egzaminu w zakresie prawa jazdy kategorii B+E, C1+E, C+E, D1, D1+E, D, D+E i T dopuszcza się jedno opuszczenie pojazdu w czasie wykonywania zadania.
3	3	<p>Właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy.</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pojazd nie może:<ul style="list-style-type: none"> – wyjechać poza określony obszar wjazdu, – naruszyć (najechać kołem lub wyjechać obrysem pojazdu nad linię) linii ograniczających stanowisko, – potrącić pacholek lub tyczek, b) pozycja pojazdu na stanowisku – wewnątrz stanowiska.
4	4	<p>Właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy.</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pojazd nie może:<ul style="list-style-type: none"> – wyjechać poza określony obszar wjazdu, – naruszyć (najechać kołem lub wyjechać obrysem pojazdu nad linię) linii ograniczających stanowisko, – potrącić pacholek lub tyczek, b) pozycja pojazdu na stanowisku – wewnątrz stanowiska.

5	5	<p>Właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy.</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <p>a) pojazd nie może:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjechać poza określony obszar wjazdu, - naruszyć (najechać kołem lub wyjechać obrysem pojazdu nad linię) linii ograniczających stanowisko, - potrącić pachołków lub tyczek, <p>b) pozycja pojazdu na stanowisku – wewnątrz stanowiska.</p>
6	6	<p>Właściwe sygnalizowanie zamiaru zmiany kierunku jazdy.</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <p>a) pojazd nie może:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrącić pachołków lub tyczek oraz - najechać na krawężnik, <p>b) pozycja pojazdu na stanowisku – wewnątrz stanowiska.</p>
7	7	<p>Przy ruszaniu pojazd nie powinien cofnąć się więcej niż 0,2 m, a silnik nie powinien zgasnąć - osoba egzaminowana w trakcie wykonywania tego manewru po zatrzymaniu pojazdu na wzniesieniu zaciąga hamulec awaryjny, a następnie rusza do przodu zwalniając go.</p>
8	8	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <p>a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym,</p> <p>b) ocena sytuacji wokół pojazdu,</p> <p>c) płynne ruszenie – łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika;</p> <p>2) pięciokrotny przejazd po łukach w kształcie cyfry osiem;</p> <p>3) dwukrotny przejazd pomiędzy pięcioma bramkami;</p> <p>4) upewnianie się o możliwości skręcenia.</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niepodpieranie się nogami, - nienajeżdżanie na linii wyznaczające zadania egzaminacyjne, - niepotrącanie pachołków.

9	9	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie – łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; <p>2) dwukrotny przejazd pomiędzy pięcioma pachołkami.</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – średnia prędkość jednego przejazdu nie może być mniejsza niż 30 km/h, – przejazdy muszą odbywać się na 2 lub 3 biegu – niepodpieranie się nogami, – nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne, – niepotrącanie pachołków.
10	10	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie – łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; <p>2) dwukrotny przejazd pasem ruchu, na którym jest ustawiona przeszkoda.</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prędkość najazdu mierzona w wyznaczonym miejscu nie może być mniejsza niż 50 km/h, – przeszkodę omija się raz z prawej, raz z lewej strony tak, aby zaprezentować umiejętność wykonania przeciwskrętu w prawo i w lewo, – niepodpieranie się nogami, – nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne, – niepotrącanie pachołków.

Tabela nr 3

Poz.	Zadania egzaminacyjne stosowane podczas części trzeciej egzaminu dla egzaminu przeprowadzanego w zakresie pozwolenia
1	Przygotowanie do jazdy i ruszenie z miejsca
2	Jazda do przodu i do tyłu, po prostej i po łuku
3	Dojazd do zwrotnicy i ustawienie jej na pożądaną kierunek oraz przejazd
4	Dojazd do stojącego wagonu i ich połączenie mechaniczne oraz elektryczne
5	Przejazd wagonem wieloczlónowym lub składem co najmniej 2-wagonowym
6	Jazda awaryjna jednym wagonem lub przy wykorzystaniu jednej z grup silników
7	Przejazd przez myjnię wagonów
8	Wjazd na stanowisko postojowe

Tabela nr 4

Poz.	Poz. zadania z tabeli nr 3	Treści, które podlegają ocenie w trakcie wykonywania zadania egzaminacyjnego dla egzaminu przeprowadzanego w zakresie pozwolenia
1	1	1) właściwe ustawienie fotela i lusterek; 2) sprawdzenie: a) połączenia wagonów, b) działania hamulców, pantografu, przetwornicy, piasecznic, oświetlenia wagonu, c) mechanizmu otwierania i zamykania drzwi wagonów; 3) upewnienie się o możliwości jazdy; 4) płynne ruszenie.
2	2	Płynna jazda do przodu i do tyłu, zatrzymanie wagonu w określonych miejscach.
3	3	1) zatrzymanie wagonu przed zwrotnicą w odległości nie mniejszej niż 0,5 m; 2) właściwe ustawienie zwrotnicy i odpowiedni najazd na iglicę zwrotnic.

4	4	1) dojazd do stojącego wagonu na odległość nie większą niż 0,1 m; 2) właściwe połączenie wagonów.
5	5 i 6	1) płynna jazda, przejazd pod izolatorem sekcyjnym; 2) właściwa kolejność wykonywania czynności umożliwiających jazdę: a) jednym sprawnym wagonem, b) przy wykorzystaniu jednej z grup silników.
6	7 i 8	1) właściwe przygotowanie wagonu do przejazdu przez myjnię oraz utrzymanie odpowiedniej prędkości przejazdu przez nią; 2) zatrzymanie wagonu w odpowiednim miejscu na stanowisku postojowym oraz jego zabezpieczenie na okres postoju.

WZÓR LEGITYMACJI INSTRUKTORA

Barwa tła: szara – strony 4, 1, biała – strony 2, 3.

Barwa napisów: czarna.

Strony: 4, 1, 2, 3 – format A6.

Datę ważności legitymacji oraz zdjęcie potwierdza się pieczętką okrągłą o średnicy 15 mm, która zawiera:

- a) nazwę organu – umieszczoną przy jej obwodzie zewnętrznym i ograniczoną obwodem wewnętrznym,
- b) godło Rzeczypospolitej Polskiej – umieszczone wewnątrz obszaru ograniczonego obwodem wewnętrznym.

	Legitymacja instruktora
--	------------------------------------

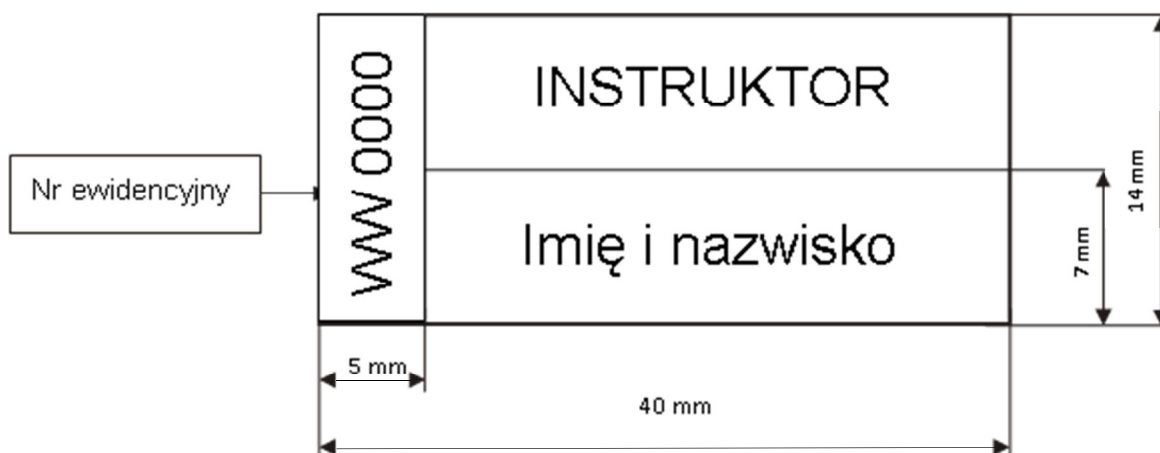

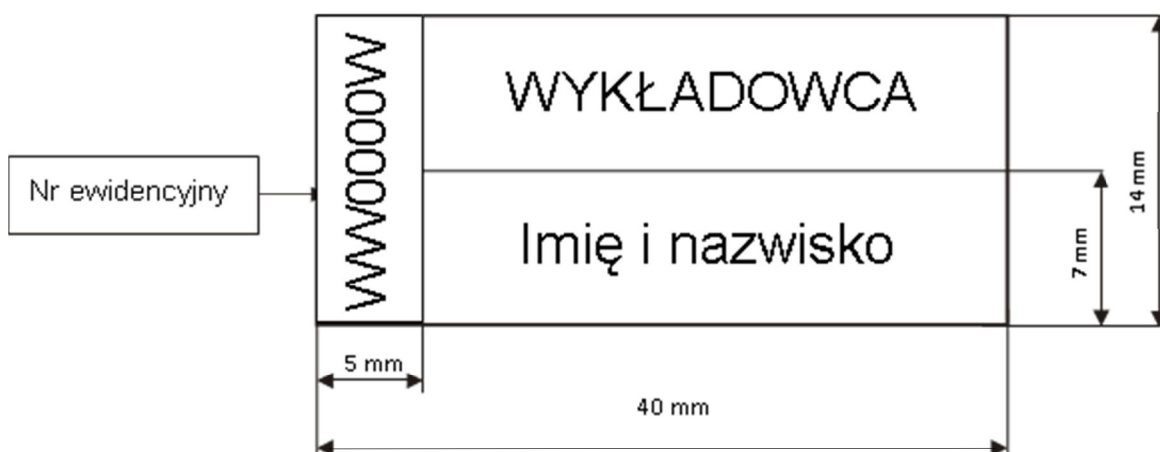

WZÓR PIECZĘCI INSTRUKTORA I WYKŁADOWCY

1. Wzór pieczęci instruktora

2. Wzór pieczęci wykładowcy

WZÓR ZAŚWIADCZENIA POTWIERDZAJĄCEGO UCZESTNICTWO W WARSZTATACH DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO

Układ pionowy, format A5

<p>(pieczęć jednostki szkolącej)</p>	<p>Data wydania .....</p>																				
<p>Zaświadczenie nr .....¹⁾</p> <p>potwierdzające uczestnictwo w warsztatach doskonalenia zawodowego dla instruktorów/wykładowców²⁾</p>																					
<p>Pan(i) .....</p> <p style="text-align: center;">(imię) (nazwisko)</p>																					
<p>nr PESEL/ nr dok. tożsamości²⁾ <table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse; text-align: center; width: 100px; height: 15px;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>³⁾</p>																					
<p>wpisany(-na) do ewidencji instruktorów/wykładowców²⁾ pod numerem: .....</p>																					
<p>w zakresie następujących uprawnień: .....⁴⁾</p>																					
<p>Posiadający(-ca) wydaną legitymację instruktora nauki jazdy numer: .....</p>																					
<p>uczestniczył(a) w warsztatach doskonalenia zawodowego w terminie od ..... do .....</p>																					
<p>Oceny sposobu prowadzenia szkolenia dokonał .....</p> <p style="text-align: center; font-size: small;">(imię i nazwisko instruktora oceniającego sposób prowadzenia szkolenia)</p>																					
<p>wpisany do ewidencji instruktorów nauki jazdy pod numerem .....</p>																					
<p style="text-align: right; border-bottom: 1px dotted black; margin-bottom: 5px;">.....</p> <p style="text-align: right; font-size: small;">(podpis i pieczęć kierownika jednostki szkolącej)</p>																					
<p>Objaśnienia:</p> <p>¹⁾ Wpisać kolejny numer zaświadczenia łamany przez rok jego wydania.</p> <p>²⁾ Niepotrzebne skreślić.</p> <p>³⁾ Osobom, które nie posiadają nadanego numeru PESEL wpisuje się serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość.</p> <p>⁴⁾ Wpisać oznaczenia literowe kategorii prawa jazdy.</p>																					

Tabela nr 1. Wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu

Poz.	Zakres egzaminu	Opłata (w zł)		
		Część pierwsza	Część druga	Część trzecia
1	Prawo jazdy kategorii B lub T	50	50	240
2	Prawo jazdy kategorii A, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E	50	50	260
3	Pozwolenie	50	50	160

Tabela nr 2. Wysokość stawek wynagrodzenia członków komisji

Poz.	Pełniona funkcja	Wynagrodzenie za jedną osobę egzaminowaną (w zł)		
		Część pierwsza	Część druga	Część trzecia
1	Przewodniczący komisji	10	10	15
2	Członek komisji	9,50	9,50	15
3	Sekretarz komisji	9,50	9,50	10